

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Augustus' 1-sőjén, 1826.

Orosz Birodalom.

Az Öszszeesküvés' leírásának Folytatása. — „Illy titkos revolúziós hánykodások között megérkezett végezetre a' Sándor Császár' meghalásának híre mind az Északi, mind a' Déli Egyesületekhez. Ezen hír nagy, de éppen nem kedves érzékenységet gerjesztett-fel a' tagok között. A' Déli Egyesület ezen történetre nézve semmi változtatást nem tett meghatározott plánján. W a t k o w s k y Tódor így írt ekkor Kursk-ból P e s t e l h e z Petersburgba: „Ez egy olly történet vala, melynek a' mi társaságunk, ha jó állásba lett volna, jó hasznát vehette volna. De e' most késő, kiszalasztottuk markunkból a' jó alkalmatosságot; már el kell várnunk, hogy mit fog az új Ország-lószerék tenni. Ha hibás lépéseket teszen, így a' békételenkedők' száma, következésképpen a' mi erőnk nevedni fog. Az ellenkező esetben a' boldogságot bizonyos mértékben fogja a' szabadság is követni, 's ekkor mi is ennyivel könnyebben kötöztethetjük iparkodásunkat az Ország-lószeréknek megbuktatására.

„Ugyan ekkor meghatározatott t. i. a' Déli Egyesületnél, hogy 1826-ban (ó-szerént) Jan. 13-dikán, midőn az Oberst P e s t e l' Regementjének Tultsinban kellene lenni, a' 2-dik ármáda' Vezérét W i t t g e n s t e i n t, egész Generálstábjával együtt tartóztatják 's ezen ármádánál közönséges lázzadást gerjesztenek: hanem az alatt M a y b o r a d a mindent kivallott, melynek az is egy következése lett, hogy P e s t e l

fogságra tétetett. Másképpen folytak a' dolgok az Északi Egyesületnél. Ott más resultátuma lett a' Császár halála' hírének, a' melly oda Sándor Császárnak a' Koronaörököszt meghatározó Mánifestumával 's a' Konstantin Nagy Herczeg' hűségére való megesküvésről szóló tudósítással Dec. 9-dikén, azon egy szempillantatban érkezett-meg. J a k u b o w i s c h tsikorgatta mérgeben a' fogait, hogy a' halál megfosztotta a' boszszuállásra való alkalmatosságtól. Az Egyesület' tagjai általjában kinyilatkoztatták az ezen történet által okoztatott boszszankodássokat: „Az az alkalmatosság, így szollott Batenkoff a' két Bestutschefekhez, mellyet markunkból kiszalasztottunk, 50 esztendő alatt elé nem kerül többször. Ha a' Státustanátsban eszes emberek találtattak volna, ma már új Monárkhának 's új törvényeknek esküdött volna meg az Orosz Birodalom. Már most minden örökre elveszett ránk nézve.“ — B a t e n k o f f azt vitatta az Egyesület' gyűlésében, hogy az Orosz Birodalomnak Monarkhiának kell maradni, és hogy valamely Hódoltatónak Uraságszomjuzását elkerülhesse, szükség meghatározni, hogy a' Korona valamelyik Császárnénak vagy Nagyhercegnének is oda ajánltathatik.

„Megértvén az Öszszeesküvés' Igazgatóji, hogy Konstantin Nagyherczeg az Uralkodásról lemondott volna, azonnal más plánumot tsináltak dolgaiknak további elintézésére. Azt iparkodtak t. i. a' katonaságnak és népnek egy részével elhíttetni, hogy Konstantin tellyességgel nem mon-

dott le az Uralkodásról. Hercege Trubetzkoi, a' ki, noha Rylejeff volt az Egyesület egész esze, Diktátorrá neveztetett vala, Dec. 20-dikán következő plánumban egyezett-meg Batenkoffal: „Meg gátol-
 „tatván egyszer az Országlás' folyamatja,
 „azonnal Provisoriai Országlás állittatik-
 „fel a' végre, hogy tartományi Kamarákat
 „formáljon Képviselő Követeknek választá-
 „tása végett. Két Törvényhozó Gyűlés for-
 „málódjék, mellyek között az elsőnek tag-
 „jai holtig megmaradjanak (Batenkoff pe-
 „dig örökös Paireket kívánt volna felállit-
 „tatni). Ezen plánumnak végrehajtására olly
 „sergeket kell fordítani, a' mellyek Mik-
 „lós Nagyhercegtől az esküvést megta-
 „gadnák. Későbbre minden tartományok-
 „ban különös törvényhozási Intézetnek kell
 „felállittatni; a' Katonai plántavidékeknek
 „(mellyek Sándor Császár által állittattak-
 „fel) nemzeti testörzökké kell tétettetni;
 „a' Petersburgi várat a' városnak kell által-
 „adni; 's Petersburgi, Moskaui, és Wil-
 „nai Universitásokat függetlenekké kell ten-
 „ni. Ha a' történe, hogy a' sergek mind
 „Konstantin mellé állanának 's ez a' Nagy
 „Herceg Petersburgba akarna jőni, ezen
 „esetben, az Özszeesküvés' tagjainak két
 „részre kellene oszlani, 's az egyiknek Kon-
 „stantin a' másikkal Miklós Császár mel-
 „lé állani; 's ha az első rész találna győ-
 „zedelmeskedni, ezen esetben vagy a' Csá-
 „szárt a' Constitúciónak elfogadására fel-
 „indítani, vagy ha ez nem lehetne, Sán-
 „dor Nagyherceget (a' mostani Császár
 „Fiját) Koronaörökösnek proklamálni.“

„Az is megfordult némelyleknek gon-
 dolatjában, hogy ezen zűrzavarok között
 talám meg lehetne a' Császárt ölni. Stei-
 nheil azt jóvállta, hogy a' Koronát a' Sán-
 dor Császár Özvegyének Ersébeth Császár-
 nénak kellene adni, olly célból, hogyné-
 ki gyermekei nem lévén, arra, hogy a'
 Birodalomból Respublika formálódjék, ő
 leghamarabb rá fogna állani. Batenkoff

lélekben már az Országlószerk' tagjának
 szemlélte lenni magát, vagy pedig an-
 nak, ki a' Koronaörökös Sándor Kis-
 idejűsége alatt a' Státust kormányozni fog-
 ná. Már el is kezdtek vala a' plánum' vég-
 rehajtására való készülétek tétettetni. Ry-
 lejeffnél mint özszeegyülekezés pontjánál,
 nyüzsgöttek a' Szövetségesek. Minden felől
 érkeztek oda a' posták; ki egy ki más jó-
 vallatot hozott; mások parantsolatokat vit-
 tek-el onnét, hogy ki mihez tarttsa ma-
 gát. A' fennálló Országlás eránt való leg-
 gyilkosabb vakmerő plánizálás mellett vak
 engedelmességet lehetett egy még tellye-
 sen esmeretlen Országló Hatalom eránt
 szemlélni.

„Végre el közelgetett Dec. 26-dika;
 — ezen hónapnak 24-dikén a' következő
 személyek mind megjelentek, ámbár nem
 egyszersmind, a' Rylejeff szállásán: Tru-
 betzkoi, a' három Bestuschefek, Obolens-
 ky, Arbutzoff, Repin, Gróf Konowactzin,
 Herceg Odojewski, Suthof, Puschin, Ba-
 tenkoff, Jakubowitsch és Stschepin-Ro-
 schtowski. Arrol volt szó, hogy kik mi-
 tsoda sergekért tesznek ígéretet, hogy azok-
 hoz, ha valóságos erőszakra kerül a' do-
 log, tellyesen bízni lehet. Bestuscheff Mik-
 lós és Arbutzoff a' tengeri Testörzökért; egy
 más Bestuscheff a' Moskaui Regimentben
 a' maga Kompániájáért, de nem egészen
 bizonyosan; Repin elébb a' Finnlandi Re-
 gimentnek egy résziért, de további meg-
 gondolkodás után csak néhány tisztékért
 tett ígéretet. Herceg Odojewsky így
 kiáltott-fel romános elragadtatással: „Mi
 meghalunk! Ó melly ditsősségesen halunk
 mi meg!“

„Bestuscheff Sándor és Kahowsky,
 mint legnagyobb terroristák, legnagyobb
 büntételekre készeknek nyilatkoztatták ma-
 gokat: „Ezekkel a' philanthropsokkal, így
 szollott Kahowsky, itt semmire se me-
 gyünk; ide gyilkolás kívántatik. Mikor azt
 látom, hogy ebben hátrások vagytok, ma-

gam elárulom magamat. Rylejeff látván, hogy Steinheil ezen kegyetlen nyilatkozta-
tás miatt megrettent, őtet megnyugtanni
iparkodott, hanem más nap' megölelte Ka-
howskit, így szollván hozzá: „Kedves ba-
rátom, csak te egyedül érsz valamit; ál-
dozd-fel magadat a' társaságért, gyilköld-
meg a' Császárt!” — Mások is megölel-
ték Kahowskit, 's hasonlóra kérték. Ka-
howski ígéretet tett nékiek, olly eltökéllet-
séggel, hogy 26-dikban Testörző-Grana-
díros ruhába öltözködván, vagy éppen a'
Cs. palotába benyomakodik, vagy pedig
valamelyik kerti gráditson fogja a' Császárt
elvární: hanem nem soká megváltoztatta
feltételét, mint végrehajthatatlant.

„Dec. 25-dikén estve hasonló lármás
volt az Egyesület gyűlése. Mindnyájan be-
szélltek; egyik se hallott semmit; Karai-
lowitsch, ki éppen ekkor érkezett vala-
meg Petersburgba, beszéllte, hogy a' 2-dik
armádnál 100,000, verekedésre kész em-
berek állanak lábön. Bestuscheff Sándor
azzal vigasztalta az ifjú Puschint, hogy
a' Történetek' írásában ők is nyerni fognak
legalább egy kis levélnyi helyet. — „Két-
ség kívül, így felelt Puschin, hanem
ez a' leveletske a' Történet' írás' motská-
ra 's a' mi gyalázatunkra fog szolgálni.“
— Steinheil látván a' dolgok' állapot-
ját, 's mint Familia' atyja így szollott Ry-
lejeffhez: „Valóban hiszi az Úr, hogy itt
fog valami elé fordulni? — „Igen is így
felelt Rylejeff, 's egy levélnek mássát mu-
tatta elé, a' melly Al-Hadnagy Rostowtzow-
tól a' Császárhoz volt intéztetve, mond-
ván — ebből látja az úr, hogy el vagyunk
árultatva; az Udvar már sokat tud felöl-
lünk, de még se mindent; nekünk pedig
elég erőnk van.“

„Itt ismét a' jött szóba, hogy valyon
lehetséges volna-e a' Cs. Familiának kiir-
tattatása? Trobetzkoi a' Diktátor azt
jovallta, hogy a' Császárt meg kell ölni,
hanem Sándort a' Koronaörököst nem

kell bántani. — Jakubowitsch erre azt
mondta, hogy néki jó szíve van, 's azért
az új Császárt meg nem ölheti; a' boldo-
gúlt Császáron tsak boszszúját akarta álla-
ni; azt, hogy hideg szivü gyilkos legyen,
nem tselekedheti; hanem azt meg lehet
tenni, hogy a' nép felingereltetvén, a' Cs.
palotára botsáttassék. Ez a' vélekedés azon-
ban vissza veltetett. Némeljek úgy ítélték,
hogy legjobb lenne az egész Cs. Familiát
meglepni, 's letartóztatni. Steinheil azt
hozta-fel követési példaképpen, a' mi Své-
tziában az 1809-béli revolútzión történt.
Rylejeff Petersburgnak 's a' Téli-palotának
rajzolataikat kérte elé.

„Már mikor ezek folytak, tudták az
Egyesület' tagjai, hogy Miklós Császár a'
következett napon (Dec. 26-kán) ki fogná
a' maga Császárságra lettlépését hirdettet-
ni, 's az erről való Mánifestumot közön-
ségessé fogná tétetni. A' legelső Prokurá-
tor Kraznokutzi, a' Déli Egyesületnek egy
tagja, megjelentette vala a' Petersburgi E-
gyesület' tagjainak, hogy a' Szenátus más
nap reggeli 7 órakor a' megesküvésre ösz-
sze fog hívattatni. Az Öszszeesküvés Igaz-
gatóji, kik ezen megesküvésü időpontot
határozták vala a' támodásnak valóságos
elkezdésére, azonnal tudósították az Egyesü-
letnek minden közönséges tagjait. Azon tisz-
teknek, kik a' katonaság' bizodalját bír-
ni láttattak, tudtokra adatott, hogy a' meg-
határozott napon és helyen annyi fegy-
veres sereggel jelenjenek-meg, a' mennyit
tsak az indulásra rávehetnek. Az első Re-
gement után, melly a' Császártól a' meg-
esküvést megtagadná, 's ezzel a' többek-
nek is példát adna, egymás után a' többek
elé hivattatván, a' támodás közönségesé
lenne. A' Dobosok Generál-marschot ver-
nének. A' Szövetségesek 's a' többek közt
Trobetzkoi, úgy ítélték, hogy a' Csá-
szár a' katonaság' ellentállásának első lá-
tására tüstént le fogna mondani a' maga
jusairol, 's megengedné a' Képviseleknek

haladék nélkül való összehívattatását, kik egy Manifestumnak ereje szerént, mellyet hozzájok a' Szenátus intézne, az eddig fennállott Országlásmódnak megváltoztatását azonnal meghatároznák. Az alatt egy Provisoriai Országlószerék állittatna-fel, 's abba Lengyel országi Képviselek is hívatatnának össze.

„Azon esetben, ha látnák az Egyesület' tagjai, hogy a' Császár Konstantint Lengyel Országból Petersburgba hívatja, kérjék-ki tőle, hogy Petersburg mellett egy Lóger állittassék-fel, hogy a' Képviselek' gyűlése Constantinust ott, mint Császárt úgy fogadhassa, 's a' legroszszabb esetben azt hitesse-el vele, hogy ezen egész támodás tsak az ő személye eránt való tekintetből történt volna. Ezen nyilatkoztatást Trubetzkoi tette a' Vizsgálódó Biztosság előtt. Rylejff olly nyilatkoztatást tett, hogy az ő határozások a' volt, hogy a' Császárt vagy pedig Konstantinust minden esetben arra vegyék, hogy Nemzeti Képviseleket hívasson össze, kik meghatározzák, hogy ki legyen Császár, 's Képviseleten fundáltatott Országlásimódot dolgozzanak-ki. Ha semmi céljokat el nem érhetnék, ekkor Pétersburgot elhagyván, a' tartományokban iparkodnának lázzadást gerjeszteni. De egyéb eránt éppen nem is gyanították, hogy iparkodások jól ne ütne-ki.

„Steinheil már el is készítette vala a' Szenátus által kiadatandó Manifestumot, melynek, ez a' summás foglalatja: — „Mivelhogy a' két Nagy Herczegek a' Koronáról lemondottak, tehát szükségesé lett, hogy a' Haza magának Fejedelmet válasszon, 's ehezképpent dekretálja a' Szenátus; hogy nemzeti képviselők válasszassanak és gyűljenek össze, etc. — Herczeg Trubetzkoinak szállásán is találtak Dec. 26-dikán estve egy írásra, melyben ő, mint a' Néphez intézendő Manifestumban azt fejezte-ki, hogy az eddig fenn állott Constitúció eltöröltetett legyen. Külső se-

gedelemhez is számot tartottak a' támodók. Trubetzkói, ki nagyon gyáva ember, igen szerette volna Orloff Generálist, ki ekkor Moskauban tartózkodott, Petersburgban szemlélni 's a' dolgokat ő helyette folytatni. Mennél inkább közelgett a' határozó szempillantat, annál inkább kimutatták az Igazgatók, hogy semmi állhatatosság nem vezérli őket.

„Trubetzkoi azzal bízatta vala társait, hogy ha rajta kívül tsak 50-nen megjelennek, ő el nem marad: de nem tartotta-meg ígéretét. A' határozott plánum szerént néki kellett volna a' felkelt sereget vezéreni. Jakubowitsch, és Oberster Bulatoff, kit az előtt tsak három hetekkel vettek volt hízelkedés, hazugság és bor által a' támodók arra, hogy közikbe álljon, voltak, kiknek Trubetzkoi alatt vezérkedni kellett volna. De ezek tsak tsufolódtak véle, 's együtt ketten össze beszéltek, hogy mikor az idő eljön, ne álljanak elé a' síkra; mert nem bíztak a' gyávákhoz, melly szerént az Összeesküvés már kiütése előtt mind azoktól elhagyatott vala, kiktől valamit reménleni lehetett volna. Hanem már eljött vala az ideje, hogy ha akarnak, kezdjenek valamit. Rylejff tehát elküldte Arbuzoff Hadnagyot a' Tengeri Testörző Regiment' Kaszármájába, hogy hírelje-ki a' seregben, hogy a' katonaságtól igazságtalan esküvésnek letételét kívánják, mint hogy Konstantin Nagyherczeg Lengyel fegyveres sereggel közelget a' fő város felé, 's mind azokat ki fogja irtani, kik a' Miklós Nagyherczeg' hűségére megesküsznek; hogy már Konstantin is tsak négy postányira áll Petersburgtól; 's hogy a' több Regimentek is mind meg fogják Miklóstól tagadni a' hűség' hitét. Ezen dolgoknak elhírlelését, Bobroff nevű fő Káplárra 's Arkadioff nevű Altisztre bízta vala Hadnagy Arbuzoff, hanem ezek nem vitték véghez a' mi rájok bízott vala, azzal mentvén ma-

gokat, hogy próbát tettek, de a' Matrózok semminek nem adnak hitelt.

„Rylejefftől küldetve a' két Belajeff nevű Zászlótartó testvérekhez is elment Arbuzoff, a' hol találta a' két Bodiskót, 's Diwoff és Gudimoff nevű Hadnagyokat, 's arra venni próbálta őket, hogy Kompániájikat rá beszélk, hogy nem tegyék-le a' Miklós Nagyherczeg eránt való hűség' hitét.

„A' három első meg is ígérte, tsak Gadimoff nem, mert ő már elment vala onnét. (Végezete következik.)

A' Julius 8-dikán indult Petersburgi tudósítások szerént, ezen napon az egész Örző sereg kiment Petersburgból és Krasnojerselónál időöltési Lógerbe szállott.

A' Petersburgban találtató minden Követségeket tisztiképpen tudósította az Udvar, hogy a' Koronázás Moskauban, Augustus' lefolyta alatt véghez fog menni.

Akkermannba, a' Török és Orosz békességi alkudozás' helyére egy kised Válogatott fegyveresekből álló serget rendelt az Országlószék, hogy az alatt míg az alkudozások folynak, Strázsa-szolgálatot tegyen, 's valamikor Conferentziák tartatnak, mindenkor egy Pikét leszen a' gyűlés' háza elibe állittatva.

A' Kaukasusi hegyeken még most is tüzesen folytatja Generális Jermelow a' hadakozást a' Tschetschenzen nevű nemzet ellen, 's naponként halad előre. Most utak' tsináltatásán foglalatoskodik, a' belső útatlan vidékeken, a' melly közben gyakori özsze tsapások történnek az ellenséggel, a' ki nem akarja, hogy ezen erős hegyeken közösülési utak nyittassanak.

M o l d v a.

A' Jassybol Jul. 17-dikén indult tudósítások szerént 10-dikben estve felé

megérkeztek oda a' békességi alkudozásokra Akkermannba utazó Török Biztosok, Hadi Efendi és Ibrahim Efendi, két Tolmátsokkal, két Titoknokokkal és sok egyéb minden féle kísérekkel. A' Hospodár a' Metropolitától 's minden Diván-Bojároktól kísértetve a' város mellé elejikke ment és egy ott felállittatva volt czifra sátor alatt fogadta és tisztelte őket, hol együtt uzsonázván, a' Hospodár' Gála-szekereibe ültek, 's előttök a' Fejedelemség és Fő Városbéli Tisztikarok nagy pompával menvén, így tartották a' magok ezen fő városba való bemeneteljeket, sok Török Testörzőktől és Beschliktől kísértetve. Minden itt lévő Európai Konsulok megtették már nállok a' magok Udvarlássokat és köszöntéseket. Már nyoltz napja, hogy itt vagynak, a' melly idő alatt semmit el nem mellöz a' Hospodár, hogy Fejedelmi módon megfelelhessen illy nagy Vendégek eránt tartozó gazdai kötelelességeinek.

„Jul. 12-dikén az új Orosz Consúl Udvari Tanátsos Leslie úr is megérkezett ide azon személyekkel és Archivummal egyetemben, a' kik ezzel a' lármának kiütésekor Kischeneffbe vonták vala el magokat innét. Az ő tiszteltetése a' Moldvai Országlószék' 's az itt levő egyéb idegen Consulok' részéről a' következett napokon mentek véghez, 's azután Leslie úr is vissza adta az illendő köszöntéseket mind ezeknél.

A m é r i k a.

Kolumbia. — A' Vice-Elől ülőnek Santandernek a' maga hivataláról való lemondását Apr. 15-dikén fontolás alá vette a' Bogotai Congresszus, de nem találta az ő lemondásának indító okait olly fontosoknak, hogy elfogadhatta volna. Peruból tudósítások érkeztek Bolívar-tól Bogotába Mártz. 7 dik napjáról. Néki legjobb egészsége volt; Limától egy

óra távolságra Magdaléna nevű faluban lakott.

A' Londoni ujságlevelekben két hosszú tudósítások találhatók, mellyeket Paetz Május' 5-dik és 24-dik napjain küldött-el Peru felé Bolívarhoz, 's a' melyben azon indító okokat hordja-fel, mellyek őtet arra vették, hogy a' Veneczuelai támadók vezérlését magára vállalja, de a' mit ő olly határozással tselekedett, hogy magát mindenben alája veti a' Bolívar' ítéletének.

B e l g i u m.

A' Belgiumi Tiszti Ujságok jelentik, hogy a' Belga Király a' Catholikus Kultus' dolgaira ügyelő Belgiumi Igazgatónak feladásaira, 20,000 forintokat ajánlott a' Romában újra felépülendő Sz. Pál templomának építtetésére. — A' Brüsszeli ujságlevelek szerint Pápa ő Szentsége tulajdon kezével írott levelet küldött Király ő Felségéhez, melyre való válaszával a' Királynak, Jul. 17-dikén utazott a' Kurír Brüsszelen által.

L e n g y e l O r s z á g.

Itt egy ember se emlékezik, hogy olly nagy héségek és olly sokáig uralkodtak volna, mint most. A' Szárdinai Királynak egy Követe, ki itt utazott mostanság által Petersburg felé, azt beszélt, hogy néki a' héség Olasz országban soha nem okozott olly sok és nagy alkalmatlanságot, mint most itt Lengyel országban, mint hogy Olasz országban legalább az éjszakák hívesek szoktak lenni.

T ö r ö k B i r o d a l o m.

Konstanczinápolyból Jul. 10-dikén indultak a' legújabb tudósítások. Ott mindenek jól folytak. A' reguláris sereg' száma szüntelen nevedett; a' ser-

geknek új mód szerént való gyakoroltatása tüzesen haladott továbbtovább; a' Császár maga is gyakran megjelent szemlélésére. Néhány új kaszármák is építtetnek; minden nemzetbéli dolgosok fordíttatnak a' munkára.

A' Proféta' zászlaja még most is a' Szerályban lobog kifüggesztve 's a' Ministerek is ott folytatják, Sátorok alatt ülve a' Státus' dolgait.

Adriánopolyban, Brussában, és Smyrnában legkissebb lárma nélkül véghez ment a' Jántsárok' tellyes eltöröltetése. Mindenütt minden emlékeztető jegyeik, czimeik semmivé tétettek, 's a' legnagyobb iparkodás fordíttatik mindenütt arra, hogy sehol semmi a'-féle jel fenn ne maradjon, a' melly tsak eszibe is juttathatná valakinek, hogy valaha fennállott a' Jantsár sereg.

A' Kapudán Basa Jul. 4-dikén elevezett a' Dardanelláktól 25 kissebb nagyobb hadi hajókkal, meg nem tudták hova, tsak gondolták, hogy Sámós szigetéhez, melynek lakosai úgy mutatták, hogy vissza akarnak térni a' Török országlás alá.

B é c s.

Ferdinád Koronaörökös Ő Cs. K. Fő Herczégse, mult szombaton, Julius' 29-dikén reggel, útnak indúlt innét Weizerl felé.

Császár és Király Ő Felsége, hogy Financzminister Gróf Nádasdy Ő Excellenziájának a' maga fontos hivatalabéli szolgálataiban könnyebbséget szerezzen, 's őtet olly állapotba helyeztesse, hogy főbbképpen a' felsőbb Financziái-tárgyakkal foglalatoskodhassék, a' mellyel való bánás néki az Udvari Kamarának legfőbb kormányozásával együtt mint Elölülőnek továbbra is meghagyatott, méltoztatott mult Julius' 23-dikán költ Kabinéti Felséges Írá-

tendőkkel, egy, a' Szomszéd Hellység határán fekvő Rétre, néhány darab Marhák legeltetése végett jó Reggel ki menvén, midőn azon nap' Estvéjén haza kerekedett, a' két vakszeme felett, és a' komloka közepére le függő haja között, egy-egy fűr-tötske haj meg őszülve találtatott — melly is azolta anyira szaporodott, és el terjedt az egész Fején, hogy, az ő eddig volt tiszta fekete Hajának két harmad része már meg fejededett, 's a' több meg maradott fekete Szálók is mind ez óráig naponként láthatólag fejedednek, sőt a' Fejebőre is foltonként, a' megőszült hajszínéhez hasonlító fejréséget kezdett váltani, úgy hogy, egy, vagy leg fennebb másfél Esztendő le folyása alatt bizonyoson tökéletes fejr Parokára tézzen szert a' fiatal Oláh móré. — Ezen nem minden borkorban látható furtsa Metamorphosis körül különös megjegyzést érdemel az: hogy, az érdeklett Fijú sem akkor, midőn a' Rétről haza jött — sőt még azon Esztendőben sem — sem pedig azolta mind e' mái napig is, egészségében semmi változást nem szenvedett — 's mivel elméjét is, az Ország ügyes bajos dolgaival való nyugtalan bibelődés soha sem koptatta, olyan virgontz, eleven elméjű — 's petrificált egészségű Suhantz, a' millyent tsak lehet egy Molduván Apától származott Fijuban akár in Superlativo Gradu remélni. — — A' Mohátsi Veszedelemkor elesett gyászos emlékezetű 2-dik Lajos Magyar Királyon kívül, még semmi Historiákban nintsen emlékezett (ha a' Költeményektől praescindálunk) hogy 20 Esztendő kora előtt valaki tsak őszülni is kezdett volna — menyivel inkább lehet tsudálkozásra indulni, ezen Oláh Gyerek Fejének, tsak nem egészen lett meg őszülésén? — kiváltképpen ha még azt is oda gondollyuk:

hogy ez, a' közelebb mult Tavaszon töltötte bé Eletének 13-dik Esztendejét!! — „Ha igaz az: hogy, rendkívül való jelek, rendkívül való következéseket vonnak magok után, úgy, nagyon kellene ezen nevendékeny Fitzkotskának tartani attól: hogy, a' Fejére kapott Fátum, naponként valahány fekete haj szálat vezet által az úgy nevezett Szerentse hajok Seregében, szint' annyi pár órákat, vagy talám napokat kanyarit ki Elet ideje' végső Szakaszából — „de ő még igen is boldog, és Szerentsés, azért: hogy valamint a' Hottentoták keveset tűnődnek azon: vallyon az üstökös Csillagok, a' Láthatárról való eltávozások után hol kovallyognak? úgy ő is, az Igazságok ezen őszve hasonlításából származó következesek' fontolgatásán való bánatos aggodásokkal, hátra lévő kevés fekete haj szálainak fejededését, a' világ kintséért sem sietteti, mert, hihető, még álmában sem jut efféle dolog eszébe, — 's pedig nagyobb bizonyossággal calculálhatna; szegény Feje! az életből rövid időn lehető ki fogyásra, mint sem a' késő vénység hosszú sor unalmas napjaira — annyival inkább, mivel tudjuk, hogy: a' belőlről valami ok által meg akadályoztatott gyarapodású gyümölcstöt is, a' Nap sugárának heves ereje, idő nap előtt való, de, nem Természeti tökéletes meg érlelése siettetvén, hasonlólag idő nap előtt kell annak, fájáról leszakadva félre hengeredni. Ellene mondhatatlan Igaz ugyan az: hogy, ezen eset ki-menetelének bizonyos tudása az örökös titkokat fedező kárpit alá rejtetett; de egy tudós Antropologusnak okoskodni szerető szemfüles vizsgálódása, szép vélekedéseket hozhatna még is elő, ezen idő előtt való korosodás' (praematura aetas) oka fokáról, 's ennek gyanitható következéseiről, avagy tsak hozzá vetőleg is. — P. S.